

14 ΙΑΝ. 2016

Σελίδες απάντησης: 4

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 12/7/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 709

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

✓Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ:

«Ζημιές σε καλλιέργειες από καιρικά φαινόμενα στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης»

ΣΧΕΤ:

Η Ερώτηση 6044/9-6-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Α. Δημοσκάκης, Γ. Κασαπίδης, Δ. Κυριαζίδης** και **Ν. Παναγιωτόπουλος**, και με βάση την από 14/06/2016 έγγραφη ενημέρωση από τον Προϊστάμενο του Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του ΕΛ.Γ.Α., κ. Γ. Θεοχάρη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν στις καλλιέργειες κατά το 2015 από διάφορα καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, χαλαζοπτώσεις κ.λπ.) στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Έβρου, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. έχει καταβάλει στους κριθέντες δικαιούχους παραγωγούς, εντός του 2016, επί του παρόντος, αποζημιώσεις, ύψους 5.200.000 ευρώ, περίπου, που αφορά ένα μεγάλο μέρος αυτών, με σχεδιασμό σύντομα, (εφόσον είναι εφικτό) να ολοκληρωθούν.

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν το 2016 σε διάφορες καλλιέργειες της Π.Ε. Έβρου, κυρίως, από χαλαζοπτώσεις, πλημμύρες κ.λπ. σε διάφορες καλλιέργειες (χειμερινών σιτηρών, ηλιάνθου, αραβοσίτου, τεύτλων, βαμβακιού, μηδικής κ.λπ.) αλλά και σε περιοχές της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, σημειώνεται ότι έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις.

Το έργο των εκτιμήσεων θα αρχίσει αργότερα. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους κριθέντες δικαιούχους παραγωγούς, με την προϋπόθεση, βέβαια, ότι οι τελευταίοι είναι ασφαλιστικά ενήμεροι.

Σημειώνεται ότι, τη δεδομένη χρονική περίοδο, το Υποκατάστημα ΕΛ.Γ.Α. Αλεξανδρούπολης, πέραν του μόνιμου γεωτεχνικού προσωπικού (16 άτομα), είναι, ήδη, στελεχωμένο και με εποχικό γεωτεχνικό προσωπικό και με αποσπασμένους γεωτεχνικούς για να μπορεί να ανταπεξέλθει στο έργο των εξατομικευμένων εκτιμήσεων.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός για την έγκαιρη, πάντα, διεξαγωγή των εκτιμήσεων, προέβη στην πρόσληψη 135 εποχικών γεωτεχνικών μέσω ΑΣΕΠ για τη στελέχωση των Περιφερειακών Υποκαταστημάτων του. Η όλη διαδικασία είναι σε εξέλιξη.

Σημειώνεται ότι, μετά την ψήφιση της τροπολογίας στη βουλή (6/7/16) που αφορά στις μετακινήσεις των γεωτεχνικών, οι υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. πρόκειται να προβούν στην έκδοση εντολών μετακίνησης για τους γεωτεχνικούς-εκτιμητές, έτσι ώστε να μπορεί να ξεκινήσει η εκτιμητική διαδικασία.

Όσον αφορά στο Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια μέσα, σημειώνεται ότι το εν λόγω Πρόγραμμα έχει φορέα εφαρμογής τον ΕΛ.Γ.Α. και εφαρμόζεται από τις αρχές της δεκαετίας του '80 σε περιοχές της Μακεδονίας και Θεσσαλίας.

Το Πρόγραμμα εφαρμόζεται από το επιστημονικό, κυρίως μετεωρολογικό, προσωπικό του ΕΛ.Γ.Α. (Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών), σε συνεργασία και σε εφαρμογή σχετικής σύμβασης με την ανάδοχο του έργου εταιρεία «3Δ». Η εταιρεία παρέχει 2 μετεωρολογικά ραντάρ, 3 αεροπλάνα, Χειριστές αεροσκαφών (6 Κυβερνήτες, 6 Συγκυβερνήτες) και υλικό οποράς των νεφών.

Σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. έχει, επανειλημμένα, γίνει δέκτης καλοπροαίρετων αιτημάτων των αγροτών και των φορέων τους για την επέκταση εφαρμογής του Προγράμματος και σε άλλες περιοχές. Πολλές φορές, όμως, αιτήματα και ερωτήματα που υποβάλλονται, αναπαράγουν, χωρίς πρόθεση, λανθασμένες θέσεις που δεν έχουν σχέση με την πραγματικότητα, όπως είναι το κόστος επέκτασης του προγράμματος με 0,5 ευρώ ανά στρέμμα.

Ως εκ τούτου, ο ΕΛ.Γ.Α., με σκοπό τη διευκρίνιση των ανωτέρω θεμάτων και την απάντηση σε σχετικές ερωτήσεις και ανάλογα αιτήματα φορέων και αγροτών, διοργάνωσε, στις 30-6-2015, σύσκεψη με αντικείμενο τη δυνατότητα γεωγραφικής επέκτασης του ΕΠΧΠ με Εναέρια μέσα. Στην εν λόγω συνάντηση, όπου συμμετείχαν οι εκπρόσωποι των Περιφερειών ενδιαφέροντος (Καβάλας, Σερρών, Πιερίας και Κοζάνης), η ανάδοχος του έργου εταιρεία «3Δ» και υπηρεσιακοί παράγοντες του ΕΛ.Γ.Α. (Διεύθυνση Μελετών & Εφαρμογών, Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών του ΕΛ.Γ.Α.), εξετάστηκαν οι τεχνικές και οικονομικές δυνατότητες της επέκτασης του Προγράμματος και σε άλλες περιοχές, πέραν των ήδη αξιολογημένων γεωγραφικών τμημάτων, στα οποία εφαρμόζεται το Πρόγραμμα.

Όπως εξήγησαν οι υπηρεσιακοί παράγοντες του ΕΛ.Γ.Α., τα μέσα εφαρμογής του Προγράμματος επαρκούν οριακά για την εφαρμογή του στις ήδη οριοθετημένες περιοχές προστασίας και οποιαδήποτε γεωγραφική επέκταση απαιτεί επιπλέον μέσα και, κατά συνέπεια, επιπλέον κόστος.

Πιο συγκεκριμένα:

α. Την ώρα της σύσκεψης γίνονταν και προβολή εικόνων, σχεδόν πραγματικού χρόνου, από μετεωρολογικό δορυφόρο με ένδειξη των καταιγίδων. Όπως παρατηρούνταν, αναπτύσσονταν ταυτόχρονα πολυάριθμες καταιγίδες στον ελληνικό χώρο, με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε πτήση και τα 3 αεροπλάνα. Στην περίπτωση που θα έπρεπε να επεκταθεί η εφαρμογή του Προγράμματος και σε άλλες περιοχές, θα απαιτούνταν επιπλέον αεροπλάνα και γενικότερα μέσα.

β. Το θέμα της ταυτόχρονης και συνεχούς ανάπτυξης και εξέλιξης των χαλαζοκαταιγίδων, ειδικότερα εντός των οριοθετημένων περιοχών προστασίας, αποτελεί το βασικότερο ζήτημα, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν οι μετεωρολόγοι, που είναι επιφορτισμένοι με το έργο να καθοδηγήσουν τα αεροπλάνα στις καταιγίδες, ώστε έγκαιρα να πραγματοποιηθεί η οπορά στα νέφη πριν από τη δημιουργία χαλαζιού σε αυτά.

Οι δε χρόνοι έναρξης της επέμβασης στις καταιγίδες είναι της τάξης των δέκα λεπτών της ώρας από την πρώτη εμφάνιση του νέφους στο μετεωρολογικό Ραντάρ. Το ζήτημα αυτό έχει μελετηθεί επισταμένως από το μετεωρολογικό προσωπικό του ΕΛ.Γ.Α. και έχουν εκπονηθεί σχετικές επιστημονικές εργασίες με δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά και παρουσιάσεις σε συνέδρια. Η αύξηση των ήδη οριοθετημένων περιοχών εφαρμογής του Προγράμματος, όπου οριακά αντιμετωπίζεται αυτό το ζήτημα, αναμένεται να επιδεινώσει την κατάσταση και να μειώσει δραματικά την αποτελεσματικότητα του Προγράμματος.

γ. Πρόσφατα, από το Κέντρο Μετεωρολογικών Εφαρμογών του ΕΛ.Γ.Α. έχει πραγματοποιηθεί μελέτη, με την οποία προσδιορίζονται τα απαιτούμενα μέσα για τη συμπληρωματική εφαρμογή του Προγράμματος και σε μια από τις υπόλοιπες αγροτικές περιοχές που πληττονται από το χαλάζι.

Ενδεικτικά αναφέρεται το παράδειγμα γεωργικών περιοχών, όμορων με τις περιοχές εφαρμογής του Προγράμματος: (α) της Πιερίας (265.000 στρέμματα) και (β) της Λάρισας-Φθιώτιδας (1.560.000 στρέμματα) και το παράδειγμα απομακρυσμένων περιοχών, όπως (γ) των Σερρών-Δυτικής Καβάλας (1.670.000 στρέμματα).

Η μελέτη πραγματοποιήθηκε με την εξέταση των ιστορικών αρχείων των μετεωρολογικών Ραντάρ, όπου έγινε ταυτοποίηση των καταιγίδων στις εξεταζόμενες περιοχές, καταγραφή των χαρακτηριστικών τους και εξέταση της δυνατότητας σποράς τους από τα τρία διαθέσιμα αεροπλάνα ή από επιπλέον απαιτούμενα αεροπλάνα. Τα αποτελέσματα, λαμβάνοντας προς εξέταση κάθε φορά μόνο μια περιοχή από τις νέες προτεινόμενες, έχουν ως εξής:

Η χαλαζική προστασία με τα υπάρχοντα διαθέσιμα μέσα μπορεί να γίνει μόνο στο 30% των ημερών που απαιτούνται επιχειρησιακές πτήσεις για την επεκτεινόμενη περιοχή (α) στην Πιερία, στο 26% για την επεκτεινόμενη περιοχή (β) στη Λάρισα-Φθιώτιδα και στο 20% για την απομακρυσμένη περιοχή (γ) Σερρών-Δυτικής Καβάλας. Επίσης, με τα υπάρχοντα διαθέσιμα μέσα μπορεί να γίνει σπορά στο 53% των καταιγίδων που καταγράφηκαν στην όμορη και επεκτεινόμενη περιοχή (α) στην Πιερία και στο 45% των καταιγίδων στην όμορη και επεκτεινόμενη περιοχή (β) στη Λάρισα-Φθιώτιδα.

δ. Τα μικρά ποσοστά ικανοποίησης και επιπλέον περιοχών με τα διαθέσιμα μέσα, επιβεβαιώνουν την επιχειρησιακή εμπειρία και τη λογική, ώστε να απορρίπτεται η τακτική της προτεραιότητας της επέμβασης ανάμεσα σε ένα πλήθος περιοχών, καθιστώντας το Πρόγραμμα τελείως αναποτελεσματικό. Δεν έχει καμία αξία, η δυνατότητα κάλυψης των περιοχών μόνο για ορισμένες, και μάλιστα τυχαίες, ημέρες ή περιπτώσεις κατά τη διάρκεια της ημέρας και αυτό να ισχύει για όλες τις περιοχές.

Όπως εξηγήθηκε στη σύσκεψη, οι καταιγίδες που θα εμφανιστούν πρώτες σε περιοχές μικρότερης προτεραιότητας θα απασχολήσουν τα διαθέσιμα μέσα και, στην καλύτερη περίπτωση, θα καθυστερήσουν ή θα αποτρέψουν εντελώς την εφαρμογή του Προγράμματος στις περιοχές πρώτης προτεραιότητας. Ζωντανό παράδειγμα, τα καιρικά φαινόμενα κατά τη διάρκεια της σύσκεψης (30-6-2015) που αναφέρθηκαν παραπάνω, όπου το πρόγραμμα καταστολής χαλαζιού επιτελέστηκε με επιτυχία, διαφορετικά τα αεροπλάνα θα πετούσαν δεξιά-αριστερά, αφήνοντας τελικά ακάλυπτες όλες τις περιοχές.

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι τα διαθέσιμα μέσα είναι οριακά για την εφαρμογή του Προγράμματος στις ήδη υπάρχουσες οριοθετημένες περιοχές και οποιαδήποτε επέκταση απαιτεί επιπλέον μέσα. Συμπερασματικά, το πιθανοκρατικό περιβάλλον δημιουργίας των καταιγίδων και η απαίτηση άμεσης επέμβασης πριν από τη δημιουργία χαλαζιού, απαιτούν οριοθέτηση των περιοχών προστασίας και τον σχεδιασμό πλήρους διαθεσιμότητας των μέσων εφαρμογής του Προγράμματος για κάθε οριοθετημένη περιοχή. Διαφορετικά, ένα πετυχημένο και διεθνώς καταξιωμένο Πρόγραμμα καταστολής χαλαζιού θα μετατραπεί σε ένα αποτυχημένο Πρόγραμμα, το οποίο, αντί να εξοικονομεί χρήματα για να αξιοποιούνται ασφαλιστικά σε άλλες περιοχές, όπως γίνεται μέχρι σήμερα, θα σπαταλά χρήματα.

Στη συνέχεια και σύμφωνα με τα ανωτέρω, μέσα από τη συζήτηση και με την αποδοχή της αναδόχου εταιρείας «3Δ», έγινε διερεύνηση των απαιτούμενων μέσων (αεροπλάνα, προσωπικό και γενικότερα μέσα) και του αναλογούντος κόστους για την εφαρμογή του Προγράμματος σε περίπου 1.700.000 στρέμματα των Π.Ε. Σερρών και Καβάλας (Δυτική). Εκτιμήθηκε ένα προϋπολογισμένο κόστος 1,6 εκατομμυρίων ευρώ ανά έτος, με την επιφύλαξη προσαρμογής στα 1,9 εκατομμύρια ευρώ με το υλικό σποράς (φυσίγγια ιωδιούχου αργύρου).

Κατόπιν των ανωτέρω, στην παρούσα φάση, δεν μπορεί να υιοθετηθεί οποιαδήποτε επέκταση του Προγράμματος με τα εναέρια μέσα. Στον βαθμό που υπάρξει ενδιαφέρον και πρόταση χρηματοδότησης του έργου από Περιφέρειες, ο ΕΛ.Γ.Α., σαφώς, εκφράζει την ετοιμότητά του να διαθέσει την τεχνογνωσία, τις υπηρεσίες του Κέντρου Μετεωρολογικών Εφαρμογών και το υλικό σποράς ως συμπράττων φορέας.

Επισημαίνεται ότι τα παραπάνω κοινοποιήθηκαν σε όλους τους ενδιαφερόμενους και αναρτήθηκε σχετικό Δελτίο Τύπου.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται σαφές ότι η επέκταση του Προγράμματος με κόστος κατ' έτος 0,5 ευρώ ανά στρέμμα δεν ευσταθεί.

Σημειώνεται ότι εκτός από το ΕΠΧΠ με Εναέρια μέσα υπάρχει και το πρόγραμμα επιχορήγησης μέσων ενεργητικής προστασίας (αντικαλαζικά δίκτυα). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα εφαρμόζεται χρόνια στην ευρύτερη περιοχή με μεγάλη αποδοχή από τους παραγωγούς, εξασφαλίζοντας 100% προστασία των καλλιεργειών, ενώ, όπως είναι γνωστό, το

ΕΠΧΠ με Εναέρια μέσα είναι μία μέθοδος μετριασμού των επιπτώσεων των χαλαζοπτώσεων στις καλλιέργειες.

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το 2013 που εφαρμόστηκε το Πρόγραμμα στις περιοχές των Π.Ε. Ημαθίας και Πέλλας, που καλύπτονται σχεδόν καθ' ολοκληρία, καταβλήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α. 32.700.000 ευρώ αποζημιώσεις για χαλαζόπτωση (σχεδόν το 25% των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν σε όλη την Επικράτεια και για όλα τα καλυπτόμενα αίτια). Επιπρόσθετα, το αντικαλαζικό δίκτυ προστατεύει τις καλλιέργειες και από τον καύσωνα, εξοικονομεί υδάτινους πόρους και εξασφαλίζει ομοιομορφία και ποιοτικά χαρακτηριστικά στην παραγωγή.

Πλέον των ανωτέρω, και όσον αφορά, συγκεκριμένα, στη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis), σημειώνεται ότι ο Νέος Κανονισμός που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορά στη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, εκδόθηκε στις 18 Δεκεμβρίου του 2013 και έχει περίοδο εφαρμογής από 1^η Ιανουαρίου του 2014 έως 31 Δεκεμβρίου του 2020 (Καν. ΕΕ 1408/2013 της Επιτροπής). Ο Κανονισμός επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα παραγωγής γεωργικών προϊόντων και την ανάγκη στήριξης των παραγωγών σε περιόδους ειδικών δυσχερειών. Για τον προγραμματισμό χορήγησης κρατικών ενισχύσεων (de minimis) και την ανάγκη στήριξης των παραγωγών σε περιόδους ειδικών δυσχερειών ή έκτακτων αναγκών (πρωτογενή παραγωγή), θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με τον ανωτέρω κανονισμό, η Ελλάδα, για την επταετία 2014-2020, μπορεί να χορηγήσει κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, μέγιστου συνολικού ύψους 109.260.000,00 €, ενώ, ήδη, 33.000.000,00 € εξ αυτών έχουν χορηγηθεί για την ενίσχυση των ροδακινοπαραγωγών. Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά Κράτος-Μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 15.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Οι εν λόγω ενισχύσεις αφορούν επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Α. Δημοσχάκη
- 2.Βουλευτή κ. Γ. Κασατίδη
- 3.Βουλευτή κ. Δ. Κυριαζίδη
- 4.Βουλευτή κ. Ν. Παναγιωτόπουλο